

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-10572

Chișinău

2 noiembrie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 744 din 2 noiembrie 2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 9 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (7 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (7 file);
5. Avizele ministerelor și autorităților vizate (24 file);
6. Sinteza obiecțiilor și recomandărilor (52 file);
7. Tabelul comparativ (46 file);
8. Procesele-verbale (12 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Snejana Novac
Tel.: 022-250-234

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>403</u>
"03"	<u>11</u> 20 <u>22</u>
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 744

din 2 noiembrie 2022

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 171/2010
cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

Prim-ministru

Contrasemnează:

NATALIA GAVRILIȚA

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir Bolea

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile
utilizatorilor de apă pentru irigații**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 160-162, art. 588), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

a) la aliniatul (1) litera (b), cuvintele „ce constituie obiectul domeniului privat al statului” se exclud;

la litera (c), cuvintele „aflate în proprietatea statului, precum și a celei aflate în proprietate comună pe cote-părți” se exclud;

b) la aliniatul (2), cuvintele „autoritatea publică care exercită dreptul de proprietate de stat” se substituie cu textul „organului de specialitate al administrației publice centrale, care administrează în numele statului infrastructura de irigare și desecare aflată în proprietatea statului, administrațiile publice locale și persoanele ce dețin în proprietate sisteme private,”.

2. La articolul 2:

a) noțiunea „Asociația utilizatorilor de apă pentru irigații” va avea următorul cuprins:

„*Asociația utilizatorilor de apă pentru irigații* (denumită în continuare *Asociație*) – formă de asociere a persoanelor fizice și juridice în scopul gestionării, exploatării și întreținerii, în interes public și în interesul membrilor săi, a sistemului de irigare și/sau desecare ce a stat la baza constituirii ei, care utilizează apa pentru irigații, în conformitate cu prevederile prezentei legi.”;

b) la noțiunea „unitate de monitorizare și supraveghere”, după cuvintele „care administrează în numele statului infrastructura de irigare” se introduc cuvintele „și desecare”, după cuvintele „actul de transmitere a sistemului de irigare” se introduce textul „și desecare, proprietate publică a statului”;

c) la noțiunea „sector”, după cuvintele „aria de deservire” se introduce cuvântul „inclusiv”.

3. La articolul 3:

a) la aliniatul (1), după cuvintele „în activitatea lor irigarea” se introduce textul „/desecarea terenurilor”;

b) după aliniatul (3) se completează cu aliniatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul sistemelor de irigare cu mai multe sectoare, pot fi constituite Asociații la nivel de sector, cu condiția ca activitatea acestora să nu perturbeze negativ activitate sistemului de irigare per general.”;

„(3²) În cazul sistemelor de irigare amplasate compact (adiacent) unul față de altul, pot fi constituite asociații ce înglobează mai multe sisteme de irigare, cu condiția ca activitatea acestora să nu perturbeze negativ activitate sistemelor de irigare per general.”.

4. La articolul 5:

a) la aliniatul (1), cuvântul „administrării” se substituie cu cuvântul „gestionării”;

b) la aliniatul (2) litera a), cuvântul „administrarea” se substituie cu cuvântul „gestionarea”;

c) la aliniatul (3), după cuvintele „pentru irigații” se introduce textul „și în alte scopuri, pentru a fi folosită în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011,”, iar cuvântul „irigabile” se exclude;

d) după aliniatul (3) se completează cu aliniatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) La finalizarea sezonului de irigare, volumul apei din sistema de irigare, ce urmează a fi evacuat, pentru a preveni deteriorarea sistemului în perioada anului cu temperaturi sub zero grade, poate fi evacuat și în bazinele de apă (iaz, lac, bazin de acumulare), gratis/sau contra cost, cu permisiunea în scrisă a deținătorului bazinului de apă.”

5. La articolul 7:

a) la aliniatul (1), textul „pentru o perioadă de 3 sau mai mulți ani” se exclude;

b) la aliniatul (2), textul „pentru o perioadă mai mică de 3 ani” se exclude, iar după cuvintele „contractului de arendă” se introduc cuvintele „sau alt contract de folosință”.

6. La articolul 9:

a) aliniatul (2) se completează cu literele (c) și (d) cu următorul cuprins:

„c) persoana nu declară și/sau refuză să achite cotizația de aderare pentru întreaga suprafață de terenuri deținută în proprietate sau în folosință în aria de deservire;

d) caracteristicile tehnice ale sistemului de irigare nu permit extinderea acestuia și asigurarea persoanei cu volumul de apă solicitat;”;

b) la aliniatul (3), după cuvintele „în Asociație și” se introduce textul „după achitarea de către candidat a cotizației de aderare în mărimea stabilită de Adunarea generală.”.

7. La articolul 10, aliniatul (3) se completează cu textul „sau să prezinte acordul autentificat notarial de preluare a cheltuielilor respective de către noul proprietar al acestor terenuri.”

8. La articolul 11:

a) la aliniatele (2), (4) și (8) litera b), cuvântul „arealului” se substituie cu cuvântul „ariei”;

b) aliniatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Comitetul de constituire va delimita geografic aria de deservire în interiorul căreia va funcționa Asociația. Nu este necesar să se includă în aria de deservire întreaga suprafață de pământ, ce poate fi irigată de sistemul de irigare, dacă starea tehnică a sistemului, ori a unor componente ale acestuia, nu permite irigarea terenurilor, sau proprietarii și/sau utilizatorii acestor terenuri nu manifestă interes pentru irigații.”;

c) aliniatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) Adunarea de constituire analizează proiectul statutului Asociației. Statutul se consideră aprobat dacă membrii potențiali ai Asociației, care au votat pentru aprobarea acestuia, dețin în proprietate sau în folosință peste 50% din suprafața terenurilor aflate în aria de deservire.”

9. La articolul 12 aliniatul (5), după cuvintele „acordul de constituire” se introduc cuvintele „și statutul”, iar textul „Președintele și secretarul adunării de constituire semnează statutul Asociației.” se exclude.

10. La articolul 13:

a) la aliniatul (1), cuvintele „legislației în vigoare” se substituie cu textul „prezentei legi și Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi”;

b) aliniatul (2) se completează cu următorul cuprins:

„Pentru înregistrare, Asociația prezintă, în termen de 3 luni de la data aprobării statutului, Agenției Servicii Publice, următoarele documente:

1) Cererea privind înregistrarea Asociației, semnată de persoana împuternicită prin Acordul de constituire al Asociației, conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;

2) confirmarea sub aspectul disponibilității, distinctivității și al corectitudinii lingvistice a denumirii;

3) Statutul, în două exemplare, semnat de fondatori;

4) Procesul-verbal al Adunării de constituire;

5) Acordul de constituire al Asociației;

6) Avizul unității de monitorizare și supraveghere;

7) Lista fondatorilor Asociației:

- pentru fondatori persoane fizice, se prezintă lista care va include numele, prenumele, domiciliul fondatorilor, numărul de identificare personal (IDNP);

- în cazul în care fondator este o persoană juridică, în listă se indică denumirea, data înregistrării și numărul de identificare de stat (IDNO), sediul, numele, prenumele reprezentantului și extrasul din procesul verbal/decizia ședinței organului de conducere competent al persoanei juridice în care să fie constatată decizia de a participa la constituirea noii Asociații și delegarea reprezentantului de a participa la adunarea de constituire a acesteia.”;

c) se completează cu aliniatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Organul înregistrării de stat verifică cererile și documentele depuse pentru înregistrarea de stat a Asociației în vederea corespunderii acestora cerințelor prevăzute de lege și în termenul stabilit adoptă decizia de înregistrare sau decizia motivată de respingere a înregistrării.

(2²) Înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute de prezenta lege și Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată în măsura în care nu contravine prezentei legi.”;

d) la aliniatul (4), cuvintele „și a certificatului înregistrării de stat” se exclud.

11. La articolul 15 aliniatul (2):

a) la litera (h), după textul „achiziționării,” se introduce textul „transmiterii în folosință pe un termen determinat,”;

b) se completează cu litera (h¹) cu următorul cuprins:

„(h¹) aprobarea primirii în folosință pe un termen determinat oricărui teren sau alt bun, inclusiv obiect de infrastructură ce nu constituie proprietate a Asociației.”

12. La articolul 22, aliniatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul de administrare este compus dintr-un număr impar de membri dar nu mai mic de trei, din rândul Asociației. Numărul exact de membri ai Consiliului, inclusiv supleanți, va fi specificat în statutul Asociației. Fiecare membru al Asociației are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere, în afara cazurilor în care acesta nu a respectat prevederile statutului.

(2) Membrii Consiliului de administrare sunt aleși, în corpore, de adunarea generală pentru un mandat de până la 5 ani. În cazul în care un membru al Consiliului de administrare, din anumite considerente, nu mai poate face parte din componența acestuia, acesta, pe perioada valabilității mandatului membrilor Consiliului de administrare în corpore, este substituit de următoarea persoană din lista a membrilor supleanți ai Consiliului, aprobată la aceeași adunarea generală, în aceleași condiții ca și lista membrilor de bază a Consiliului.”

13. La articolul 24, la aliniatul (2) după cuvântul „solicitarea” se introduc cuvintele „Președintelui Consiliului de administrare sau”.

14. La articolul 25, aliniatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Comisia de cenzori efectuează supravegherea activității financiar-economice a Asociației. Comisia de cenzori este formată dintr-un număr impar de membri, inclusiv supleanți, aleși, în corpore, de adunarea generală din rândul membrilor Asociației prin vot direct, pe un termen de cel mult 3 ani. Numărul exact de membri ai Comisiei va fi specificat în statutul Asociației. În cazul în care un membru al Comisiei, din anumite considerente, nu mai poate face parte din componența acestuia, acesta, pe perioada valabilității mandatului membrilor Comisiei în corpore, este substituit de următoarea persoană din lista a membrilor

supleanți a Comisiei, aprobată la aceeași adunarea generală, în aceeași condiții ca și lista membrilor de bază a Comisiei.”

15. La articolul 27, se completează cu aliniatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul vacanței funcției de Director, Contabilul – șef al Asociației exercită funcțiile organului executiv și este salarizat în corespundere cu hotărârea Adunării generale.”

16. La articolul 28, se completează cu aliniatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Directorului Asociației i se deleagă următoarele atribuții:

a) conducerea directă, efectivă și în limitele prevăzute de legislație a activității Asociației în conformitate cu obiectivele generale stabilite de actul constitutiv al Asociației, adunarea generală, precum și cu cele stabilite în contractul de angajare;

b) reprezentarea generală a Asociației în raporturile juridice în care Asociația este sau urmează să fie parte, în limita mandatului delegat de către consiliul de administrare;

c) implementarea hotărârilor adoptate de adunarea generală și deciziilor consiliului de administrare;

d) organizarea internă (funcțională) a Asociației, ținând cont de prevederile legale, ale actului constitutiv al Asociației, de reglementările interne, organigrama și statul de funcții, precum și de deciziile consiliului de administrare al Asociației;

e) organizarea exploatarei și întreținerii operaționale și tehnice a sistemului de irigare, în conformitate cu prevederile contractului cu privire la transmiterea în folosință gratuită (comodat), normele de securitate și sănătate în muncă, alte cerințe și norme tehnice;

f) conducerea și coordonarea compartimentelor funcționale ale Asociației în conformitate cu reglementările interne și obiectivele generale stabilite de actul constitutiv al Asociației;

g) gestionarea bunurilor și fondurilor de rezervă al Asociației în limitele fixate de lege, actul constitutiv, hotărârile adunării generale sau deciziile consiliului de administrare;

h) pregătirea contractelor pentru aprobare de către consiliul de administrare, în conformitate cu bugetul și planul de activitate, precum și semnarea (încheierea) contractelor delegate de către consiliul de administrare;

i) semnarea (încheierea) contractelor de furnizare a apei pentru irigare, de prestare a serviciilor cu echipamentele Asociației și altor contracte, în conformitate cu tarifele (prețurile) fixate de adunarea generală și planurile de activitate al Asociației;

j) documentarea oportună și corespunzătoare a faptelor economice în cadrul Asociației, inclusiv a procesului de furnizare a apei pentru irigare, precum și prezentarea neîntârziată a documentelor și altor acte primare contabilului-șef pentru ținerea evidenței contabile;

k) pregătirea și prezentarea consiliului de administrare a proiectelor planurilor de activitate, bugetelor, rapoartelor anuale, altor documente aferente activității Asociației ori solicitate de consiliul de administrare;

l) tranzacționarea, negocierea cu terții privind bunurile sau drepturile Asociației, în limitele fixate de către Consiliul de administrare;

m) reprezentarea Asociației în fața instituțiilor financiare, deschiderea conturilor bancare și efectuarea decontărilor, cu drept la prima semnătură;

n) colectarea deplină și în termen a cotizațiilor de membru și altor plăți obligatorii în folosul Asociației, în conformitate cu prevederile actului constitutiv, hotărârile adunării generale și deciziile consiliului de administrare;

o) angajarea, promovarea și concedierea personalului executiv (cu excepția contabilului-șef), precum și exercitarea acțiunilor disciplinare în raport cu aceștia, în conformitate cu legislația muncii;

p) stabilirea atribuțiilor de serviciu ale personalului executiv, precum și verificarea și controlul modului de îndeplinire de către aceștia a atribuțiilor (sarcinilor) de serviciu, inclusiv ținerea registrelor la stațiile de pompare și executarea operațiunilor de exploatare și întreținere a sistemelor de irigare;

q) colectarea, introducerea și actualizarea permanentă a datelor din registrele financiare și de evidență contabilă prevăzute de art. 34 lit. a), b) c), f), g) și k), ținute în formă electronică, inclusiv:

- la începutul fiecărui an, dar nu mai târziu de 15 februarie, ajustarea datelor privind aria de deservire a sistemului de irigare, perfectarea și modificarea hotarelor în planul cadastral;

- anual, către data de 30 aprilie, iar ulterior la necesitate, dar nu mai rar de o dată în trimestru, ajustarea datelor în fișele deținătorilor de terenuri agricole din aria de deservire a sistemelor de irigare privind suprafața deținută, numerele cadastrale ale acestor terenuri, calitatea de membru al Asociației și alte informații prevăzute de fișa utilizatorului;

- planul de irigare anual și lunar care trebuie să includă suprafețele planificate pentru irigare, culturile preconizate și volumul de apă prognozat de utilizatori;

- zilnic, datele despre cantitățile de apă distribuite de Asociație către utilizatori, suprafețele irigate, precum și numărului de irigații efectuate;

- zilnic, evidența balanței dintre apă captată din sursa de apă și apa livrată către utilizatori, pe suport de hârtie.

- la necesitate, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei respective, datele privind inspecțiile, examinările și intervențiile efectuate la sistemul de irigare, în conformitate cu anexele la contractul cu privire la transmiterea în folosință gratuită (comodat) a sistemului de irigare, pe suport de hârtie;

- colaborarea cu membrii comisiei de cenzori și a comisiei de soluționare a litigiilor ale Asociației;

- efectuarea periodică a raportărilor prevăzute de legislație, inclusiv prezentarea, în modul stabilit, a situațiilor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice, și a altor rapoarte către organele de stat competente;
- asigurarea pazei și protecția bunurilor Asociației, precum și prevenirea incendiilor;
- întreprinderea măsurilor necesare pentru protecția securității muncii și sănătății personalului angajat, inclusiv prin informarea, instruirea și asigurarea lor cu mijloacele necesare;
- exercitarea altor competențe stabilite de adunarea generală ori consiliul de administrare.”

17. La articolul 30, în aliniatul (1) la litera (a) după cuvântul „membru” se introduc cuvintele „și de aderare”.

18. La articolul 31:

a) aliniatul (2) se completează cu litera (a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) cheltuielile legate de construcția și/sau renovarea infrastructurii de irigații conform planului de investiții al Asociației;”;

b) se completează cu aliniatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care un membru al asociației execută pentru asociație diverse activități, valoarea acestora poate fi compensată cu valoarea cotizației pe care trebuie să o plătească.”

19. La articolul 41:

a) în titlul articolului, cuvintele „a statului” se substituie cu cuvântul „publică”;

b) la aliniatul (1), după cuvântul „stat” se introduce textul „/unității administrativ teritoriale”;

c) la aliniatul (2), după cuvântul „stat” se introduce textul „/unității administrativ teritoriale”;

d) la aliniatul (3), după cuvântul „stat” se introduce textul „/unității administrativ teritoriale”.

20. Se completează cu articolul (41¹) cu următorul cuprins:

„Articolul 41¹. Transmiterea în folosință a infrastructurii de irigații — proprietate privată

(1) Proprietarul infrastructurii de irigații, la solicitarea scrisă a Asociației, poate transmite în folosință Asociației sistemul de irigare din cadrul ariei de deservire a acesteia.

(2) În cazul în care, sistemul de irigare se transmite în folosință pe o perioadă determinată și fără plată Asociației, proprietarul infrastructurii de irigații și Asociația încheie un contract de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemului de irigare.

(3) Fiecare contract de transmitere în folosință încheiat între proprietarul infrastructurii de irigații și Asociație respectă un model aprobat și include:

a) descrierea detaliată a infrastructurii ce urmează să fie transmisă în folosință și starea infrastructurii în cauză;

- b) drepturile și obligațiile părților contractului;
- c) procedurile care trebuie urmate în cazul succesiunii transmisei în folosință, dacă acestea există;
- d) prevederi cu privire la încetarea contractului.”

21. Se completează cu articolul (42¹) cu următorul cuprins:

„Articolul 42¹. Reabilitarea și casarea infrastructurii de irigare

(1) Reabilitarea/înlocuirea elementelor constructive a sistemelor de irigare se efectuează cu permisiunea înscrisă a proprietarului, în cazul proprietății publice, cu permisiunea înscrisă a organului de specialitate al administrației publice centrale/locale, care administrează în numele statului/unității administrativ-teritoriale infrastructura de irigare și desecare aflată în proprietatea statului/unității administrativ-teritoriale.

(2) Casarea și valorificarea elementelor constructive a sistemelor de irigare casate se efectuează de proprietar, în cazul proprietății publice de organul de specialitate al administrației publice centrale sau locale, care administrează în numele statului/unității administrativ-teritoriale infrastructura de irigare și desecare aflată în proprietatea publică a statului/unității administrativ-teritoriale, la cererea înscrisă a Asociației, în conformitate cu prevederile legislației.

(3) În cazul unor modificări în lista bunurilor transmise în comodat Asociației, ca rezultat al casării și valorificării elementelor constructive a sistemelor de irigare casate, în termen de 3 luni, părțile contractante încheie acorduri adiționale la contractul de transmitere în comodat încheiat între proprietarul infrastructurii de irigații și Asociație.”

22. La articolul 46, aliniatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Adunarea generală poate hotărî cu votul membrilor, ce dețin în proprietate sau în folosință peste jumătate din suprafața teritoriului din aria de deservire a Asociației, dizolvarea unei Asociații, dacă obiectivele acesteia nu mai pot fi îndeplinite de către Asociație sau dacă, din alte motive, existența Asociației nu mai este necesară.”

23. Se completează cu articolele (46¹) și (46²) cu următorul cuprins:

„Articolul 46¹. Restituirea bunurilor

La expirarea termenului pentru care bunurile au fost transmise în folosință gratuită, Asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații le restituie, dacă părțile nu convin asupra unui nou termen determinat, dar nu mai mare de 5 ani. La expirarea termenului determinat sau la rezoluțiunea contractului de comodat, bunurile se restituie în stare funcțională și raportată la perioada gestionării, cu întocmirea actului de primire-predare.

Articolul 46². Responsabilități

Distrugerea bunurilor, precum și eschivarea de la restituirea acestora atrag răspunderea contravențională, în conformitate cu prevederile Codului contravențional nr. 218/2008, sau, după caz, răspunderea penală, în conformitate cu prevederile Codului penal nr. 985/2002.”

Art. II. – Guvernul, în termen de 4 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la asociațiile utilizatorilor
de apă pentru irigații nr. 171/2010 (număr unic 543/MAIA/2022)

1. Autorul proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Ca rezultat al demarării în Republica Moldova a reformei agrare din anii 90, persoanele ce au activat în gospodăriile agricole, au fost împrăștiate cu teren agricol, în conformitate cu prevederile art. 12, din Codul funciar nr. 828/1991.

Prin urmare, sistemele centralizate de irigare care asigurau irigarea terenurilor agricole sunt apasate pe sectoarele de teren fărâmițate, ce aparțin la un număr impunător de deținători de terenuri, care au creat un șir major de probleme în exploatarea eficientă a acestor sisteme. Sistemele centralizate de irigare au rămas în proprietatea statului, pe când terenurile pe care sunt apasate acestea și care urmează a fi irigate, sunt în proprietate privată. Ca rezultat au degradat atât infrastructura de irigare, cât și s-a diminuat dramatic suprafața terenurilor agricole irigate.

Totodată, schimbările climatice, secetele devin tot mai frecvente și severe pe întreg teritoriul Republicii Moldova, afectând tot mai des culturile agricole, micșorând productivitatea sau distrugând în totalitate roada, diminuând considerabil competitivitatea producătorilor agricoli.

Astfel, în prezent, sectorul de irigare existent, nu face față cerințelor agricultorilor. Conform unor studii, pentru obținerea recoltelor relativ stabile, în condițiile Republicii Moldova, sunt necesare precipitații anuale în mărime de 750-800 mm, față de 300-400 mm reale. În cazul insuficienței acestora, devin absolut necesare sistemele de irigare, care vor asigura cu cantitatea necesară de apă marea majoritate a sectorului. Potrivit analizelor făcute, pentru asigurarea securității alimentare a țării, este necesară obținerea unor recolte stabile pe o suprafață de 300 mii hectare de terenuri irigabile, dar conform datelor disponibile, în 2020 s-au irigat doar aproximativ 7 mii ha prin intermediul Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI).

Surse de apă calitativă și terenuri pentru irigare disponibile sunt nevalorificate în plin potențial la moment. Sursele principale de apă pentru irigare: Nistru, Prut, râulețele mai mici, lacurile de acumulare, rezervoarele, iazurile, per total dispun de cantități suficiente pentru a asigura necesarul de apă pentru irigarea terenurilor agricole, pentru întreaga suprafață, de terenuri estimate irigabile de 300 mii hectare. Doar în practica, această cantitate, nu este disponibilă proporțional în perioada critică pentru irigare, a culturilor strategice.

Din aceste considerente, este foarte important de a lua în calcul disponibilitatea și utilizarea eficientă a resurselor de apă existente, cât și posibilitatea de a dezvolta capacități de reținere și acumulare a apei, în rezervoare noi alternative din interiorul

țării, în sezonul când sunt ploi din abundență, și utilizând la maxim capacitățile sistemelor de irigare indiferent de tipul proprietății (private/publice), în acest fel rezolvînd/diminuînd parțial și problema pericolului de inundații, și lipsei umidității în sol în perioadele critice ale anului, creînd premise pentru implementarea măsurilor și acțiunilor, care vor asigura/crește competitivitatea sectorului.

Irigarea ofera perspective și oportunități de dezvoltare a sectorului agricol într-unul modern, durabil și competitiv, asigurând securitatea alimentară a țării și majorarea exporturilor de produse agricole

Astfel, în perioada post privatizării terenului agricol, în vederea exploatării și întreținerii rețelelor de irigație, cât și în interesul deținătorilor de terenuri (producători agricoli), a apărut necesitatea de a crea un mecanism de legătură dintre sistemele centralizate de irigare și deținătorii de terenuri (producătorii agricoli) pentru a folosi conform destinației aceste sisteme. Prin urmare Legea nr. 171/2010, reglementează mecanismul de constituire a asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații. Scopul prezentei Legi este:

a) crearea unui cadru legal comprehensiv pentru constituirea și funcționarea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații drept entitate juridică specifică;

b) stabilirea unei baze legale pentru a transmite în folosință gratuită asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații infrastructura de irigații și/sau desecare ce constituie obiectul domeniului privat al statului;

c) crearea unui mecanism eficient de gestionare a infrastructurii de irigații și/sau desecare aflate în proprietatea statului, precum și a celei aflate în proprietate comună pe cote-părți, prin constituirea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

Totodată, pe parcursul implementării actului normativ menționat au apărut un șir de impedimente de ordin juridic și administrativ și anume:

- asocierea deținătorilor de terenuri care dețin în proprietate privată sisteme de irigare inclusiv, asocierea sau transmiterea către asociațiile respective a sistemelor private sau publice a UAT;
- constituirea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații ce înglobează mai multe sisteme de irigare (publice, private);
- constituirea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații la nivel de sector al sistemului de irigare;
- mecanism anevoios de constituire a asociației și alegere a organelor de conducere a acesteia, inclusiv și procedurile de înregistrare a unor modificări în organele de înregistrare la ASP;
- reabilitarea și casarea infrastructurii de irigare;
- evacuarea apei din sistemul de irigare la finele sezonului de irigare;
- atribuirea voturilor în proces decizional;
- transmiterea în comodat asociațiilor a sistemelor de irigare ce reprezintă proprietate publică a UAT și privată;
- cumulul funcțiilor de conducere în cadrul asociațiilor pe perioada vacanței unor funcții de conducere;
- competențele concrete a factorilor de decizie din cadrul asociațiilor;

- dizolvarea asociațiilor, etc.

În contextul celor nominalizate a apărut necesitatea modificării Legii nominalizate, pentru a face față provocărilor nominalizate mai sus.

Totodată în ședința de lucru a membrilor Guvernului din 10 mai 2022 (procesul-verbal nr. 18), s-a pus în sarcina MAIA, ca în termen de o lună, să elaboreze și să promoveze un proiect de act normativ pentru modificarea Legii nominalizate, pentru a asigura tuturor agricultorilor accesul echitabil la resursele de apă pentru irigații și a soluționa și alte probleme din domeniu.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații nr. 171/2010, instituie cadrul juridic al Republicii Moldova în domeniu reglementat și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În scopul stabilirii unei baze legale pentru a transmite în folosință gratuită asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații infrastructura de irigații și/sau desecare, aflată în proprietate privată și publică, cât și creării unui mecanism eficient de gestionare a infrastructurii de irigații și/sau desecare aflate în proprietatea publică și privată, precum și a celei aflate în proprietate comună pe cote-părți, prin constituirea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații, se propune modificarea Legii nr. 171/2010, după cum urmează:

În conținutul primului capitol, ce redă scopul și obiectul legii, se propune de ajustat ca Legea în cauză, să reglementeze asocierea deținătorilor de terenuri din aria de deservire, a infrastructurii de irigare, atât publice cât și private.

Totodată, se propune de completat conținutul Legii în cauză cu prevederi ce ar reglementa crearea unei asociații la nivel de sector din aria de deservire a sistemului centralizat de irigare, cât și constituirea unei asociații, ce înglobează mai multe sisteme de irigare, în cazul sistemelor de irigare amplasate compact (adiacent) unul față de altul, cu condiția ca activitatea acestora să nu perturbeze negativ activitatea sistemelor de irigare per general.

Asfel se propune completarea art. 3 din Legea dată cu aliniatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul sistemelor de irigare cu mai multe sectoare, pot fi constituite asociații la nivel de sector, cu condiția ca activitatea acestora să nu perturbeze negativ activitate sistemului de irigare per general.”;

„(3²) În cazul sistemelor de irigare amplasate compact (adiacent) unul față de altul, pot fi constituite asociații ce înglobează mai multe sisteme de irigare, cu

condiția ca activitatea acestora să nu perturbeze negativ activitate sistemelor de irigare per general.”.

Totodată, se propune de completat art. 5 cu un aliniat nou (3¹), ce va permite, la finele sezonului de irigare, ca volumul apei din sistema de irigare, ce urmează a fi evacuat, pentru a preveni deteriorarea sistemului în perioada anului cu temperaturi sub zero grade, să poată fi evacuat și în bazinele de apă (iaz, lac, bazin de acumulare), gratis/sau contra cost, cu permisiunea în scrisă a deținătorului bazinului de apă.

De asemenea se ajustează conținutul art. 7, prin care se specifică că deținătorii de terenuri (cu excepția proprietarilor) au dreptul și se pot asocia, adera la asociație doar cu permisiunea în scrisă a proprietarilor terenurilor.

De asemenea, se propune de completat cu unele reglementări noi, ce țin de aderarea noilor membri la asociație, cât și de încetare a calității de membru al asociației, respectiv se completează **articolul 9**, alineatul (2) cu literele (c) și (d) și se ajustează alineatul (3) al **articolului 10**.

Totodată, se propune de ajustat conținutul alineatului (10) al **articolului 11**, ce ar reglementa și simplifica procedura de constituire a Asociației prin excluderea obligațiunii ca Statutul asociației să fie aprobat de cel puțin 50 % plus unu din membrii potențiali ai Asociației, cu condiția că aceștia dețin în proprietate sau în folosință cel puțin 50 % plus unu din terenurile aflate în aria de deservire, după cum urmează:

„(10) Adunarea de constituire analizează proiectul statutului Asociației. Statutul se consideră aprobat dacă membrii potențiali ai Asociației, care au votat pentru aprobarea acestuia, dețin în proprietate sau în folosință peste 50% din suprafața terenurilor aflate în aria de deservire.”.

De asemenea, prin ajustarea **articolul 13**, se propune de reglementat procedura de înregistrare a asociației la ASP și lista actelor ce urmează a fi prezentate pentru înregistrare la ASP.

De asemenea, prin ajustarea **articolului 15** se concretizează competența adunării generale a Asociației, în partea ce ține de transmiterea/primirea în folosință pe un termen determinat, a unor bunuri.

De asemenea, se propune de ajustat procedura de alegere a organelor de administrare a asociației, de a exclude numărul expres din Lege din componența Consiliului de administrare și Comisiei de cenzori. Totodată, se propune ca Consiliul și Comisia să aibă și un număr supleant de membri în componența sa, aleși în înțeleași condiții ca și membrii permanenți, ce va simplifica procedura de luare a deciziilor în cazul când un membru permanent, din anumite considerente, nu mai poate face parte din componența acestora, se va debloca activitatea acestor organe, și nu va fi necesar de efectuat anumite modificări în actele de constituire, și respectiv înregistrarea acestor modificări la ASP, respectiv se ajustează conținutul art. 22 și art. 25.

Totodată, se propune de acordat Contabilului – șef al Asociației, pe perioada vacanței funcției de Director al asociației, exercitarea funcțiilor organului executiv și

salarizarea acestuia în corespundere cu hotărîrea Adunării generale, și completarea cu competențele de serviciu al Directorului, respectiv se ajustează conținutul art. 27 și art. 28.

De asemenea, conținutul legii în cauză se propune de ajustat art. 41, cît și de completat cu art. 41¹, ce ar permite transmiterea în folosință a infrastructurii de irigații – proprietate privată, cît și publică a UTA, în baza contractelor de comodat în folosință Asociațiilor.

De asemenea, conținutul legii în cauză se propune de completat cu art. 42¹, ce ar reglementa reabilitarea și casarea infrastructurii de irigare, gestionată de Asociații.

De asemenea, se propune completarea conținutul art. 46 cu un un alineat nou, ce se referă la competența adunării generale, de adoptare a deciziei de dizolvare a Asociației în cazul cînd obiectivele acesteia nu mai pot fi îndeplinite de către asociație sau dacă, din alte motive, existența asociației nu mai este necesară

De asemenea, după **articolul (46)** se completează cu **articolele (46¹) și (46²)**, ce se referă la restituirea bunurilor și responsabilități legate de distrugerea bunurilor, precum și eschivarea de la restituirea acestora la dizolvarea, reorganizarea asociației.

Astfel, pentru distrugerea bunurilor, precum și eschivarea de la restituirea acestora, persoanele responsabile, pot fi atrase la răspundere contravențională, în conformitate cu prevederile art. 104 din Codului contravențional nr. 218/2008, sau, după caz, la răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 197 din Codului penal nr. 985/2002.

De asemenea, proiectul prevede, în **Art. II**, că Guvernul, în termen de 4 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege (va ajusta Hotărârea Guvernului nr. 198/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații).

Aprobarea modificărilor propuse, în proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații nr. 171/2010, are drept scop crearea unui cadru legal comprehensiv pentru constituirea și funcționarea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații drept entitate juridică specifică, stabilirea unei baze legale pentru a transmite în folosință gratuită asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații infrastructura de irigații și/sau desecare, indiferent de forma de proprietate a infrastructurii de irigare, precum și crearea unui mecanism eficient de gestionare a infrastructurii de irigații și/sau desecare, prin constituirea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor prezentului proiect nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul public.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ca rezultat al aprobării proiectului va fi necesară modificarea Hotărârea Guvernului nr. 198/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a sistemelor de irigare în folosință gratuită (comodat) către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații nr. 171/2010, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md, compartimentul Transparența decizională, directoriul Proiecte de documente.

Proiectul respectiv în conformitate cu pct. 170 și 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, și conform deciziilor luate în ședința secretarilor generali din data de 4 august 2022, prin scrisoarea nr.18-23-7665 din 4 august 2022, de către Cancelaria de stat, a fost remis spre avizare/expertiză Ministerului Finanțelor, Ministerului Mediului, Ministerului Economiei, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice, Agenției „Apele Moldovei”, Comitetului executiv al UTA Găgăuzia, Congresului Autorităților Locale din Moldova, Ministerului Justiției, Centrului Național Anticorupție.

Totodată, în temeiul pct. 201 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a transmis repetat spre avizare/expertiză Ministerului Finanțelor, Ministerului Mediului, Ministerului Economiei, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice, Agenției „Apele Moldovei”, Comitetului executiv al UTA Găgăuzia, Congresului Autorităților Locale din Moldova, Ministerului Justiției, Centrului Național Anticorupție sinteza, cu argumentările respective și proiectul definitivat (însoțit de nota informativă) al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.

Deasemenea, întru respectarea cerințelor prevăzute la pct. 204 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, Ministerul, la data de **23 septembrie 2022** și **10 octombrie 2022**, a organizat dezbateri pe marginea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații nr. 171/2010 (număr unic 543/MAIA/2022), pentru a decide, pe principii reciproce acceptabile, asupra obiecțiilor, propunerilor la proiectul dat, cu întocmirea proceselor- verbale al ședințelor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul, în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a fost expediat Centrului National Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție. Constatările, obiecțiile și propunerile (recomandările), pe marginea proiectului supus expertizei, sunt reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul dat, și după caz proiectul a fost ajustat.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

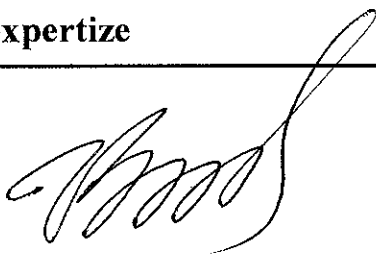
Proiectul nu cade sub incidența art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a fost expediat Ministerul Justiției pentru a fi supus expertizei juridice. Constatările, obiecțiile și propunerile (recomandările), pe marginea proiectului supus expertizei, sunt reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul dat, și după caz proiectul a fost ajustat.

11. Constatările altor expertize

Ministru

Vladimir BOLEA